

וְהָא לָא אַתְּפְסִי מַנְיָה מְלָה, כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר (ירמיה כג כד) אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְכוּ',
אֶלֶּא וְוִי לֹוֶן לְבַנֵּי נְשָׂא טַפְשָׂא אֲטִימִין לְבַא
סְתִימֵי עֵינָא, דְעֵלְיֵיהּ אֲתַמַּר (תהלים קטו ה) עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ בְנֵהוֹרָא דְאוֹרֵייתָא, אֲלִין אֵינֻן
בְּעֵירָן דְלֹא מַסְתְּפְלִין וְלֹא יִדְעִין אֶלֶּא בְתַבְנָא
דְאוֹרֵייתָא, דְאִיהִי קְלִיפָה מְלַבֵּר וּמוֹץ דִּילָהּ,
דְאֲתַמַּר בְּהוֹן מוֹץ וְתַבְּן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
דְחַפְיִמִין דְאוֹרֵייתָא מְאִרִי דְרִזִין זְרַקִין תַּבְנָא
וּמוֹץ דְלַבֵּר, וְאֶכְלִין חֲטָה דְאוֹרֵייתָא דְאִיהִי
מְלַגָּאוּ, כ"ב אֲתוּוֹן דְאוֹרֵייתָא דְסִלְקִין לְחוּשְׁפִין
חֲטָ"ה.

תָּא חֲזִי אֲלִין בְּעֵירָן חֲשְׁבִין דְשָׂאִיל לִיה
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא א"י הֶבֶל אַחִיךְ כְּמָאן
דְלֹא יַדַּע אָן הוּא, אֶלֶּא א"י אִיהוּ דְאֶסְתַּלַּק
מִן אַדְנָ"י, דְאִיהוּ א' אַהִי"ה אֵימָא עֲלָאָה
אֲנַכִּי, י' יְהוּ"ה דְסִלִּיק עִמָּה לְמַדְן לְקִין, בְּגִין
דָּא כַּד אֶסְתַּלַּק א"י מִן אַדְנָ"י אֲשַׁתָּאֵר ד"ן,
וּבְגִין דָּא א"י הֶבֶל אַחִיךְ, (בראשית ד ג) וַיֹּאמֶר לֹא
יַדְעִיתִי הַשׁוֹמֵר אַחִי אֲנַכִּי, לֹא יַדְעָנָא דְשְׁכִינְתָּא
דְאִיהִי אֲנַכִּי, עִמָּיָה תַמָּן, א"י דְאֶסְתַּלַּק אֵימָא
וּבְרָא לְגַבֵּי חֲכָמָה לְמִיטַל נְיֻקְמָא מִינְיָה,
וְאֵמָאִי לְגַבֵּי חֲכָמָה, בְּגִין דְאִיהוּ אָדָם עֲלָאָה
דְאֲתַבְרִי אָדָם תַּתָּאָה בְּדִיּוֹקְנֵיהּ.

וַיֹּאמֶר קוּל דְמִי אַחִיךְ צוּעֻקִים אֲלִי, מְאִי דְמִי,
דָּם מְבַעֵי לִיה, אֶלֶּא מְאִי דְמִי ד"ן
כְּחֻשְׁפִין דְמ"י, וְדָא אִיהוּ (שם טו יד) דִּין אֲנַכִּי
וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֻכּוּשׁ גְּדוּל. וְעוּד מְאִי קוּל
דְמִי, קוּל דָּם מְבַעֵי לִיה, אֶלֶּא תַרְגָּם אֲנַקְלוּס,
קַל זְרַעִין דְעֵתִידִין לְמִיפַק מִן אַחוּף, אֵינֻן
שְׁתִין רַבּוּא דְעֵתִידִין לְמִיפַק מֵהֶבֶל, בְּהֵהוּא
דְאֲתַמַּר בֵּיהּ בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָהּוּ צְוּוּחִין מִן
אַרְעָא, הֲכָא רְמִיז עֲנוּי הַדִּין וְעוּוֹת (ד' ק"ד

כו' ? אֶלֶּא אוֹי לְבַנֵּי אָדָם
הַטְּפָשִׁים, אֲטוּמֵי הַלֵּב, סְתוּמֵי
הָעֵינַיִם, שְׁעֵלֵיהֶם נֹאמַר עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ, בְּאוּר שֶׁל הַתּוֹרָה,
אֲלוּ אוֹתָם בְּהַמּוֹת שֶׁלֹּא
מַסְתְּפְלִים וְלֹא יוֹדְעִים אֶלֶּא בְתַבְּן
שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא קְלִפָּה מְבַחוּץ
וְהַמוֹץ שֶׁלָּהּ, שְׁנֹאמַר בְּהֶם מוֹץ
וְתַבְּן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
שֶׁהַחֲכָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּעֵלֵי
הַסּוּדוֹת, זוֹרְקִים הַתַּבְּן וְהַמוֹץ
הַחִיצוֹנִים, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֲטָה
שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מְבַפְּנִים,
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם הָאוֹתִיוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה שְׁעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן חֲטָ"ה.
בֹּא וִרְאֵה, אֲלוּ הַבְּהֵמוֹת חוֹשְׁבִים
שְׁשָׂאֵל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
א"י הֶבֶל אַחִיךְ, כְּמִי שֶׁלֹּא יַדַּע
אֵיפֹה הוּא, אֶלֶּא א"י, הוּא
שֶׁהַסְתַּלַּק מִן אַדְנָ"י, שֶׁהוּא א'
אַהִי"ה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה אֲנַכִּי, י'
יְהוּ"ה שְׁעוֹלָה עִמָּה לְדוֹן אֶת קִין.
בְּגִלְל זֶה כְּשֶׁהַסְתַּלַּקָה א"י מִן
אַדְנָ"י, נִשְׁאַר ד"ן, בְּגִלְל זֶה א"י
הֶבֶל אַחִיךְ, וַיֹּאמֶר לֹא יַדְעִיתִי
הַשׁוֹמֵר אַחִי אֲנַכִּי ! לֹא יַדְעִיתִי
שְׁשְׁכִינָהּ, שֶׁהִיא אֲנַכִּי, עִמּוֹ שָׁם,
א"י שֶׁהַתְּעֵלָה הָאֵם וְהַבֵּן אֵל
הַחֲכָמָה לְטַל מְמַנּוּ נְקָמָה, וְלָמָּה
אֵל הַחֲכָמָה ? מִשּׁוּם שֶׁהָאָדָם
הָעֲלִיּוֹן הוּא שְׁנַבְרָא אָדָם תַּחְתּוֹן
בְּדַמּוֹתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוּל דְמִי אַחִיךְ צַעֲקִים
אֲלִי, מַה זֶה דְמִי ? דָּם הִיָּה צְרִיף
לְהַיּוֹת ! אֶלֶּא מַה זֶה דְמִי ? ד"ן
כְּחֻשְׁבוֹן דְמ"י, וְזֵהוּ דִין אֲנַכִּי
וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֻכּוּשׁ גְּדוּל. וְעוּד,
מַה זֶה קוּל דְמִי ? קוּל דָּם הִיָּה
צְרִיף לְהַיּוֹת ! אֶלֶּא תַרְגָּם
אוּנְקְלוּס, קוּל זְרַעִיוֹתֵינוּ שְׁעֵתִידִים
לְצֵאת מֵאַחִיךְ, אוֹתָם שְׁשִׁים רַבּוּא
שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מֵהֶבֶל, בְּאוֹתוֹ
שְׁנֹאמַר בּוֹ בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָם
צוּעֻקִים מִן הָאֲדָמָה. כֹּאן רְמַז